

بررسی اندازه وزن، قد، و دور سر موقع تولد نوزادان متولد شده در بیمارستان حکیم هیدجی زنجان - سال ۷۴

دکتر علی کوشا، متخصص اطفال، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان

خلاصه:

هدف این تحقیق توصیفی آینده‌نگر، تعیین اندازه وزن، قد و دورسر موقع تولد نوزادان متولد شده در بیمارستان حکیم هیدجی زنجان در سال ۱۳۷۴ می‌باشد. فرضیه ما بر این بود که اندازه‌های مذکور در موقع تولد پسران و دختران با هم متفاوت هستند.

تعداد نوزادان مورد بررسی شامل: ۱۱۵۰ دختر و ۱۲۴۷ پسر، فول ترم، سالم که ماحصل زایمان یک قلوبی بوده و از مادران سالم متولد گردیده‌اند.

نتایج بدست آمده عبارتند از: میانگین وزن پسران ۳۱۹۶ گرم و دختران ۳۱۲۲ گرم، میانگین قد پسران ۴۹/۹ سانتی‌متر و قد دختران ۴۹/۵ سانتی‌متر، میانگین دورسر پسران ۳۵ سانتی‌متر و دورسر دختران ۳۴/۸ سانتی‌متر بوده است. بالاخره با اطمینان ۹۵٪ بزرگی میانگین‌های رشدی پسران نسبت به دختران معنی‌دار می‌باشد. ($P < 0.05$).

از آنجائیکه اکثر مادران میزان افزایش وزن را در دوران حاملگی نمی‌دانستند، پیشنهاد می‌شود یک تحقیق تحلیلی در مورد مراقبت‌های دوران بارداری صورت گیرد. و عوامل موثر بر روی رشد فیزیکی داخل رحمی نوزادان بررسی نماید. معیارهای رشد فیزیکی نوزادان در موقع تولد مجدداً در سالهای بعد تعیین شوند.

واژه‌های کلیدی:

ایران، زنجان، دانشگاه علوم پزشکی، اندازه‌های آنتروپومتری نوزادان، وزن، قد و دورسر نوزادان، صدکهای رشد نوزادان.

مقدمه:

از لحاظ لغوی کلمه رشد گاهی اوقات بطور مترادف هم برای رشد فیزیکی و هم برای رشد تکاملی بکار برده می‌شود، مثلاً معتقدند که کودک انسان در حال رشد است (۱) و یا رشد یک پدیده مداوم است، ولی باید بدانیم که رشد و تکامل دو پروسه متفاوت هستند (۴) بطوریکه رشد فیزیکی همان تغییر در اندازه و ترکیب بدن بوده ولی تکامل بمعنی تغییرات فونکسیونهای فیزیولوژیک و بیولوژیک می‌باشد (۲). در رشد و تکامل پدیده‌های مختلفی دخالت می‌کنند از قبیل تشکیل بافت‌ها، بزرگ شدن سر، تنه و اندامها، افزایش مداوم قدرت عضلانی و توانایی کنترل عضلات بزرگ و کوچک، تکامل اجتماعی، تکامل تفکر و بیان و بالاخره ظهور شخصیت (۴). دانستن معیارهای رشد فیزیکی موقع تولد از چند جهت حائز اهمیت است، شامل:

الف) دانستن اندازه‌های آنتروپومتریک نوزادان در موقع تولد به ارزیابی دوره پری ناتال آنها کمک می‌کند (۵). رشد قبل از تولد جزئی از تکامل تدریجی و پروسه ژنتیکی است که می‌تواند توسط متغیرهای مادر تغییر کند (۶) و اندازه‌های کودک در زمان تولد نتیجه